SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.: 25/3192
Dok.nr: 25/15887
Arkiv:
Saksbehandler: Johnny Kvalø
Dato: 15.05.2025

Orienteringssak - Finansrapportering 2 - 2025

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O - 021/25	Formannskapet	05.06.2025
O - 005/25	Kommunestyret	23.06.2025

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING

Finansrapportering 2- 2025 tas til orientering

Kommunestyret behandling - 23.06.2025 - O-005/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Kommunalsjef økonomi, Johnny Kvalø, orienterte om saken.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (12 H, 2 Frp, 2 Sp, 1 MDG, 1 INP, 2 R, 4 Ap, 1 SV, 1 U og 1 V).

Kommunestyret O - 005/25 VEDTAK:
Finansrapportering 2- 2025 tas til orientering

Formannskapet behandling - 05.06.2025 - O-021/25

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Kommunalsjef Økonomi og IKT, Johnny Kvalø orienterte i saken.

(Vedlegg)

Formannskapet O - 021/25 VEDTAK:
Finansrapportering 2- 2025 tas til orientering.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
I Kommunens finans og gjeldsreglement fremkommer det at kommunedirektøren i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, skal legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for finans og gjeldsforvaltningen. Dette er den andre finansrapporteringen i 2025.

Kommunedirektøren orienterte i formannskapet 27.1 og kommunestyret 13. februar 2025, og denne orienteringen inneholder ingen vesentlige endringer utover siste rapportering. Norges Banks komité for pengepolitikk og finansiell stabilitet vedtok 7. mai å holde styringsrenten uendret på 4,5 prosent.

Det er usikkerhet om den videre økonomiske utviklingen, men slik komiteen nå vurderer utsiktene, vil styringsrenten mest sannsynlig settes ned i løpet av året.

Prisveksten har kommet mye ned fra toppen, men er fortsatt over målet på 2 prosent. Arbeidsledigheten har de siste årene økt noe fra et lavt nivå. Kapasitetsutnyttingen i økonomien har avtatt og er nå nær et normalt nivå. Renten har bidratt til å kjøle ned norsk økonomi og til å dempe prisveksten. Siden desember 2023 har styringsrenten vært 4,5 prosent.

Komiteens vurdering er at det fortsatt er behov for en innstrammende pengepolitikk for å få prisveksten ned til målet innen rimelig tid. Dersom renten settes ned for tidlig, kan prisene fortsette å stige raskt. På den annen side kan en for høy rente bremse økonomien mer enn det som er nødvendig for å få prisveksten ned til målet. Siden Pengepolitisk rapport 1/25 har utviklingen i norsk økonomi vært om lag som ventet. Tollbarrierene er imidlertid blitt mer omfattende, og det er usikkerhet om det fremtidige handelsregimet. Komiteen var opptatt av at dette kan trekke i ulike retninger for renteutsiktene. På den ene siden ser vekstutsiktene internasjonalt ut til å være svakere, og oljeprisen har falt. Hos våre viktigste handelspartnere ventes det nå noen flere rentekutt enn tidligere. På den andre siden har kronekursen svekket seg noe og vært svakere enn lagt til grunn.

Pengepolitisk rapport 2/25 publiseres sammen med rentebeslutningen 19. juni 2025.

FAKTA I SAKEN
Etter finansrapporteringen til kommunestyret 13. februar, har Sortland kommune tatt opp lån til egne investeringer. Første låneopptak på 100 MNOK var uke 7 (februar), for øvrig samme uke som i 2024. Kommunedirektøren forventer å ta et låneopptak på 50 MNOK i midten/slutten av juni måned. På låneopptaket mottok kommunen to tilbud, fra KLP og Kommunalbanken. Tredje tilbyder avsto fra å sende tilbud, og har en sammenheng med at de ikke kan være konkurransedyktig på de to forannevnte tilbyderne på kommunal låneopptak.

Kommunalbanken hadde marginalt lavere margin (påslag), og lånet ble inngått som 3 årig fastrentelån til 4,56% / 4,61%.

Finansrapporten er oppdatert med kommunalbankens renteprognoser pr 27. mai 2025, og disse prognosene benyttes gjennomgående i hele finansrapporten. Ved utgangen av mai hadde Sortland kommune ca. 1,5 MRD i ekstern lånegjeld, dette er fordelt mellom kommunalbanken på 1 253 MNOK (84%) og KLP på 176 MNOK (12%).

Av lån til egne investeringer er 10,7% av porteføljen sikret til fastrente. Det gjøres oppmerksom på at dette er den totale lånebelastningen inkludert selvkostområdene og rentekompensasjonsområdet. 79 % av den totale lånestolen er NIBOR 3 mnd. og 9,3% såkalt ordinær p.t rente.

VURDERING
Personalmessige forhold

Økonomiske forhold
Den største risikoen for Sortland kommune på finansforvaltningsområdet er utvilsomt renterisiko på låneporteføljen. Før rentene stabiliserte seg på over 4 %, var nivået på et historisk lavt nivå, hvor både lange renter og p.t. renter med svært stor sannsynlighet har vært på nivåer som kan karakterers som historisk lave.

Selv om det de siste par månedene har kommet mer usikkerhet rundt det norske rentenivået, har markedet ulike forventinger om renteendringer/-nedgang. Samtidig er det slik at i valg av fastrenter/swap etc., så ligger det i fastrentesatsene innbakt – i tillegg til en kompensasjon for den renteutviklingen markedet tror er sannsynlig i dag – en risikopremie som Sortland må betale til bank eller annen finansleverandør for at de skal overta renterisikoen på kommunens vegne. Oppsummert er det slik at gjeldsporteføljens sammensetning er av en slik karakter at renteendringer kommunens portefølje i stor grad får direkte økonomisk konsekvens innenfor et 3 måneders intervall. Dette ses også i sak om budsjettregulering 2-2025 og tertialrapport 1-2025, hvor rentenivået må heves betraktelig utover renteprognosene som forelå i budsjettarbeidet høsten 2024.

Som det fremgår av vedlegget, forventes det at renten er 1,07 % lavere om 2 år enn i dag (tabell side 5).

Under behandling av finans- og gjeldsreglementet, vedtok kommunestyret at minimum ⅓ av gjeldsporteføljen skal ha fast rente. Dette betyr at kommunen må ut i markedet å binde over 500 MNOK til fastrente. Dette arbeidet har kommunedirektøren startet og vil videre fremover tilrettelegge for at reglements vedtekter oppfylles.

Folkehelse
Klima-, miljø- og naturforhold

KONKLUSJON
Finansrapport 2-2025 viser som tidligere at kommunen har et høyt gjeldsnivå. I det vesentlige har kommunen mesteparten av sin låneportefølje eksponert mot flytende rente, noe som tilsier at det er høy renteførlighet på store deler av kommunens lånestol. Økning av budsjetterte gjeldsrenter har sammenheng med at kommunen både har et høyt gjeldsnivå, stor andel på flytende renter, og endrede prognoser på tidligere varslede rentenedsettelser.

Kommunedirektøren tolker det slik at i det litt korte bildet er forskyvning av signalisert lavere rentekurve og at det er en differanse i Norges Banks renteprognoser, og hva "markedet" legger til grunn i sine prognoser for rentekostnader.

Vedlegg:
Finansrapport med simulert lån per. 27.mai 2025